

ЗНОУ ПЕРШЫЯ!

Да вынікаў абласнога спаборніцтва студэнцікі атрадаў у працоўным семестры-85

КАМСАМОЛЬСКАЯ АРГАНІЗАЦІЯ ГДУ, СА «ІМПУЛЬС», «ЭКАНАМІСТ», «МАНАЛІТ», «РЫТМ» і «КРЫШТАЛЬ» СТАЛІ ЯГО ПЕРАМОЖЦАМІ.

Арганізаційны камітэт падвёў вынікі абласнога агляду студэнцікіх атрадаў, прымаўшыя ўдзел у трэцім працоўным семестры 1985 года на тэрыторыі Гомельскай вобласці. У прынятых рашэннях адзначаецца, што ў мінулым працоўным семестры, які прысылаўся юблею Вялікай Перамогі, дзеяньчыца базе 5 лінійных і 6 занальніх атрадаў, сферміраваныя на наўчна-тэхнічных навучальных установах. Яны аўядноўвалі 5248 чалавек. Іх складам на тэрыторыі вобласці асвоена 2882,8 тыс. рублёў у будаўніцтве і 2952,5 тыс. рублёў — у сельскай гаспадарцы.

Студэнты будаўнікі ўзвядзілі 75 аб'ектаў, 73 з іх былі зданы ў эксплуатацыю. Усе атрады працаўвалі па аbstынцівых рэзулітацівістах і беражлівасці, 23 атрады — па методу брыгаднага падраду. Ударны спрэвідны банду стаў ўдзел у будаўніцтве аб'ектаў у вёсках. Тут узведзена 11 жылых дамоў, Дом культуры, 4 зернегасовішчы, 27 жывёлагадоўчых паміжняй, 9 гароднінаўскіх складаў.

Студэнты, якія былі заняты ў сельскагаспадарчай вытворчасці, на прадпрыемствах, перарабочаўчых сельскагаспадарчую працу, убраў вялікую колькасць ураджаю гарадніцы і давялі яе да спажывецкай кандыцыі.

Добра зарэкамендавалі сябе студэнцікі механізаваных атрадаў. У іх працаўвалі вышы 170 чалавек. 46 банду было заняты на жывёлагадоўчых фермах. Разам з вытворчай дзейнасцю атрады правялі вялікую грамадска-палітычную работу. Лектарамі прызначаны 2603 лекцыі, амбрыгады выступілі з 1416 канцэртамі. Акказію дзяламога 630 ветэранам Вялікай Айчыннай вайны. За дні ўдарнай працы ў грамадскіх фондах пералічана 84 тысячи рублёў.

Бацькі студэнцікі атрадаў выканалі аваўязательствы па ажыццяўленню адзінага перспектыўнага плана будаўніцтва, рамонту і добраўпаратданні помнікаў, абеліскія загінуўшым воінам, партызанам і падпольшчыкам.

Студэнты і навучэнцы пленіна прапрацаўвалі на будаўніцтве прасцейшых спартыўных збудаваній, нарыхтоўцы кармоў для грамадскага статку, у правядзеніі мерапрыемстваў па ахове прыроды.

У аглідзе камсамольскіх арганізацій вышэйшых навучальних установы па выніках працоўнага семестры 1985 года першае месца прысуджана камсамольскай арганізаціі нашага ўніверсітэта (сакратар камітэта камсамола В. А. Асленка). Яна ўзнагароджана пераходным Чырвоным сцягам аблкома ЛКСМБ і грашовай прэміяй у суме 300 рублёў.

У аглідзе студэнцікіх атрадаў, якія працаўвалі ў грашах, аўтаднінках, упраўленіях, пераможцамі прызначаны: па трэцім № 40 — СА «Імпульс» фізічнага факультета нашага ўніверсітэта (камандзір М. Лапіцкі, камісар В. Буйневіч); па абласному упраўленні сельскай гаспадаркі СА «Эканаміст» эканамічнага факультета (камандзір Ю. Тарасенка, камісар В. Ігнатавіч); па трэцім «Гомельскагаспбуд» СА «Маналіт» фізічнага факультета (камандзір Ю. Селядкоў, камісар В. Гайчарэнка); па Гомельскому аддзяленні Беларускай чыгуні СА «Рытм» гісторыка-філалагічнага факультета (камандзір М. Русая, камісар С. Любічанкоўскі).

Усе пералічаны атрады ўдастоены пераходных Чырвоных сцягоў прымаўшы арганізаціі і грашовых прэмій у суме па 200 рублёў.

У аглідзе студэнцікіх атрадаў па ажыццяўленню дзяламогі школьнай і пазашкольных установам пераможцамі прызначаны СА «Крыштал» фізічнага факультета (камандзір Л. Гулікова, камісар Т. Ляўшук). Ен узнагароджаны Ганаровай граматай АК ЛКСМБ і грашовай прэміяй у суме 150 рублёў.

Рэктарат, партком, камітэт ЛКСМБ, прафком студэнтў горача вінчаны ўсіх удзельнікаў працоўнага семестры-85 і банду атрадаў-пераможцаў сацыялістычнага спаборніцтва з новымі выдатнымі дасягненнямі ў патрыятычным студэнцікім руху.

Цяпер за ўніверсітэц праходзіць фарміраванне і падрыхтоўка студэнцікіх атрадаў да працоўнага семестры-86. На вы烘ім узроўні і якіна правесці гэту работу, падрыхтаваць дастойную супраць XVII з'езду КПСС, ажанамаваць старствы год XII пляніроўкі яшчэ больш важкімі зদавальняльнымі — пачэсныя аваўязакі ўсіх удзельнікаў наступнага працоўнага семестра.

У парткоме

НАРОДНЫМ ДАЗОРНЫМ — АКТЫ УНАСЦЬ

На пасяджэнні партыйнага камітэта ўніверсітэта, якое адбылося на гэтым тыдні, разгледжана пытанне «Аб работе партбюро гісторыка-філалагічнага факультета па кіраўніцтву групай народнага кантролю». Заслушаны паведамленні сакратара партбюро В. Ф. Маслюкова і старшыні групы НК гістфіла У. М. Сабаленкі. Выступіў таксама намеснік сакратара парткома, старшыня галадырнай групай народнага кантролю ГДУ Ю. А. Праляскойскі.

Адзначана, што партбюро гісторыка-філалагічнага факультета аказала пэўныя ўплыў на

дзеяньні факультетскіх народных дазорных. Аднак гэта рабо́та не заўжды была дастатковы эфектыўнай. У выніку не ўсе члены групы з поўнай адказнасцю адносіліся да выканання важнага дзяржавччыні, не прайшли патрэбнай актыўнасці ў правядзеніі праверак, выявленіи недахопаў і іх ухвалені. Не наставалася шырокая галаснасць работе кантролера.

Партыйны камітэт прыняў пастанову, накіраваную на ўхваленне мяшчых месцаў упушчэнні ўсіх філіяў і прафіліяў іх міністэрстваў і народных дазорных гістфіла.

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА У ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЕТА

№ 2 (632)

Субота, 11 студзеня 1986 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень

Цена 2 кап.

СЕСІИ ХВАЛЮЮЧЫЯ ДНІ

Пачатак кожнага новага года насе з сабой нимала хвалюючых дзён для студэнтаў. У гэты час яны трывамоць экзамены, на якіх праўверацца ўзровень набытых ведаў за прайшоўшы вучэбны семестр.

Сёлета зімовая залікова-экзаменацыйная сесія — аслабліва. Яна прышадае на пачатак

новай пяцігодкі, перыяд, калі ёсця наша краіна актыўна рытуеца да чарговага XXVII з'езда КПСС. Форуму камуністай павінны падрыхтаваць дастойны падарунак і студэнты. Цяпер іх найпершы абавязак — паспяхова вытрымца ўсе экзамены.

Аслабліва віход у студэнцікі з'яўліца сёлетнія сесіі для першакурснікаў. Натуральна, нас перш за ўсё зацікалі стартавыя выпрабаванні, хто трываму свой першы экзамен у ГДУ. У мінулі панядзелак група Р-11 гісторыка-філалагічнага факультета здавала экзамен па гісторыі.

Ф-22 здавалі экзамен па фізіцы, які прыму ю наемнік дзякана фізічнага факультета І. В. Семчанку. Пераважна большасць студэнтаў вытрымала яго на «выдатна» і «добра». І толькі адна адзінка — нездавальнічая.

На здымку вы бачыце І. В. Семчанку, які прыму ю наемнік дзякана фізічнага факультета на Ірыны Роліч. Яе веды азначыны на «добра». А вось Дзмітрый Бачкароў (на ніжнім здымку) паказаў выдатную падрыхтоўку і заслужана атрымаў вышайшы бал.

Больш паспяхова, чым зімовы мінілаг года, пачалася сесія на матэматычным і эканамічным факультэтах. Разам з тым, нельга не адзначыць, што значная колькасць студэнтаў яшчэ не справілася з залікам і таму не дапушчана да экзаменаў. Заслугіваша практычнага чацвертакурсніка аддзялення арганізаційнага механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі сёстры Вольга і Наталля Яроменка. Яны яшчэ не лікідавалі запазычнені і зачынілі сесію «кандыдатамі» на выключэнне з універсітэта.

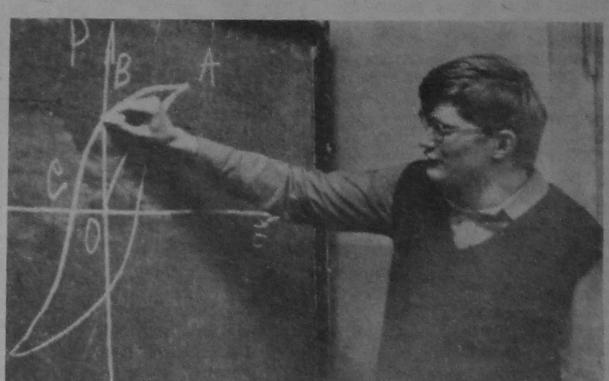
КПСС. Яго прыму ю дацент І. Ф. Эсмантоўч. У цэлым па гэтым курсу паказаны трывалыя веды, што засвідчылы канчатковыя вынікі. Адказы шасці студэнтаў ацэнены вышайшым балам, 14 чалавек атрымалі адзінку «добра» і толькі двое — «здавальнічая». Ігар Феофілавіч застаяў задаваленіям і адказам Алена Літвінаў, ацэніўшы яго на «выдатна» (здымок ўверсе).

У гэты ж дзень група Р-13 трывала экзамен па зарубежнай літаратуры. Урахаванне ад яго засталося не з лепшых. Усяго толькі чатыры студэнты атрымалі выдатныя і девяць — добрыя адзінкі. Двое першакурснікаў, як кажуць, «праваліліся». А яшчэ тroe былі не дапушчаны да экзамена, таму што ў тэрмін не справіліся з залікамі.

Курс зарубежнай літаратуры для першакурснікаў выкладала асистэнт С. П. Емяльянава. Яна, як волысты педагог, імкнулася зрабіць ўсё неабходнае, каб будучыя філолагі добра засвоілі гэту цікавую дысцыпліну. Аднак нядайнейшыя некаторых з іх пропускі заняткі па наўажлівых прычынах і прывялі да тыхіх блэрдасных паказышчы.

І наадварот, парадавалі 6-га студэнтаў першакурснікаў рускага аддзялення, якія здавалі дзяцю У. В. Казлову экзамен па фальклору. У гэтым экзаменацыйнай ведамасці і заліковых книжках, заполненных ім, — пераважна выдатныя і добрыя адзінкі.

На гэтым тыдні экзамены пачаліся на ўсіх факультэтах і курсах. Другакурснікі групы

СВЕДКІ МІНУЛЫХ ЧАСОЎ

Тэрыторыя сучаснай Гомельшчыны з'яўлялася геаграфічным цэнтрам зямель Старожытнай Русі, у склад якой уваходзілі 22 разамоўныя народы. Аднак большасць ветчын сходзіла ў думкі, што напярэдадні ўтварэння Кіеўскай Русі найбольш глыбокім і разнастайнім былі кантакты славянскіх племен з іранамоўнымі скіфамі, сарматамі і іх патомкамі. Не выпадкова ў асноўзе называў такіх буйных раб, як Дніпро, Днестр, Дунай, лініі іранскіх корабляў дон — «вада». Культурная, гандлёвая, ваннія сувязі з іншамоўным насељніцтвам прыводзілі да запазычэння некаторых слоў і выразаў, якія ніякім выкарыстоўваліся для называў асобных геаграфічных абектаў, але пазней устравалі і зімі з мовы. Але геаграфічныя імёны заставаліся.

У склад скіфскага саюза племен уваходзілі неўры. Іх землі займалі паўднёвую частку сучаснай Гомельскай вобласці, там, дзе сёння размешчаны горад Нароўля, сваім іменем захоўваючы водгаль за ёмі старажытным народзе.

Летапісы апавядаюць аб прагнаждзай ўпартай барапцаў бе кіеўскіх князей з племенем драўлян. Найбольш вядомым эпізодам гэтай барапцы ўз'яўляеца легенда аб гібелі князя Глара і помесце яго жонкі Вольгі. Ганарліва вялі сябе драўляне і ўся «Деревская» зямля, ахоўваючы свае звычай ад чужога ўпілыву. І барапцаў з Невам было не праста барапцій двух моцных княжскіх цэнтраў. Горад драўлян Іскарасцень быў адным з буйнейшых гарадоў Усходняй Еўропы. Не выпадкова Вольга «стаяла год» і не могла захапіць горад. Назва Іскарасцень (Іскаласцень, Корасцень) тлумачыцца як «горад скалатаў», скалоты ж — гэта адно з виду-

чых скіфскіх племен.

Увагу лігвістуў заўсёды прыцягвае жывое і вобразнае народнае слова, лексіка гаворак, якая захоўвае часам вельмі старажытныя моўны факты. Так дыялектнае слова «мажкі» — перасечана мясоўцасці, пакрытая ўзоркамі, якое звязана з глыбіні вякоў з геаграфічнымі тэрмінамі мазар — «узгорак, магіла», звычайнім для тапанімікі Сірадзій Азі, адпавядзе название г. Мазыр, які спрадыўся ляжыць ва ўзористай мясоўцасці. Магчыма, гэта назва з'яўляецца яшчэ адным іранскім «следам» у тапанімі Палесся.

Еще на Гомельшчыне назывы, якія дамагаюцца выветліць складаны гістарычны лёс некаторых славянскіх племен. Летапісы паведамляюць аб радзімічах, якіх жылі на Саку, і іх суседзях севяранах, якія «сидзелі» на Дзясне і захавалі аб сабе памяць у назве населенага пункту Сеўру. Імя севяран было вядома і на Дунай, дзе ім называлася некаторая частка мясоўца славянскага насељніцтва з паўднёвай Дарабудры. У гэтых адносінах треба адзначыць г. Добруш, які ляжыць побач з арэалам дзясяніскіх севяран. Гэта паралель дазваліе гаварыць аб руку часткі славянскага этнічнага масіву на Балканы з тэрыторыі Палесся.

Тураў, які ўпершыню ўпамінаецца ў 980 г., — старажытны горад нашай вобласці, сталіца моцнага некалі Тураўскага княства, цэнтра шматлікага племені дрыговічаў, дзе князіў, які паведамляюць летапісы, князь Тур, ад яго і «тураўцы празвалися». У X—XI стагоддзях Тураўскага княства адгрэвала вялікую ролю ў сувязях Кіеўскай Русі з Польшчай і літоўскімі племенамі. Прыпяць адкрывала дрыговічамі шляхі на ўсход і поўдзень. Гандлёвая сувязі

дрыговічай устанаўліваліся на тых шляхах, па якіх яны, магчыма, прыйшли ў Палесце. Імя дрыговічай традыційна тлумачыцца на падставе беларускага слова дрэва.

Старажытны пісьмовыя помнікі ўпамінаюць аб племені стурнаў, прыстасаваць якіх да адпаведнай мясоўцасці дамагаюцца прыткі Прыйці Стыр, Тур'я, Тураўка, Турац і інш. Тылькі помнікі ж помнікі паведамляюць аб тым, што на ніжнім Одры ў VIII ст. нашай эры існавала магутная славянская аб'яднанне людз'яў-велетаў. У помніках велеты, харктызуцца як «слáўны храбрасць», на іх долю выпала найбольш моцнае супраціўленне неміжніку наступленню на заходнеславянскія землі. У цэнтры гэтага аб'яднання племяў знаходзіўся адзін з самых старажытных і славутых гарадоў палабскіх славянаў — Рыдзост, месца ўшаноўвання бoga Радагоста. Вядома ім храбраўшага з князéў велетаў — Драгавіта, якое адпавядае племянінаму назве дрыговічай. «Слаўны храбрасць» велетаў народных традыцій успрымала як волату — асликай. Казачыны волаты — гэта сімвал народу, яго непахіснай сілы і магутнасці. Найболей выдатных воінў асликай звычайна хавалі ў курганах. Мабыць таму за Усходнім Палесцем старажытныя кургани, якіх тут намала, называюць волатоўкамі.

Многа таямніц захоўвае Палесце. Яго імкні і легенды, звычай і павер'і, мова яго працавітых жыхароў і «мова зямлі» — тапонімы — гэта невычэрпная крыніца нашых ведаў аб мінульым роднага краю.

A. РОГАЛЕУ,
аспірант кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства.

СПОРТ

ЗА ПЕРАМОГУ — САМАВАР

У першай дэнадзе студзеня адбыліся спаборніцтвы па дзюдо сірд юнакоў 1969—70 і 1967—68 гадоў нараджэння.

Малодын з іх аспраўлялі першынство рэспублікі ў г. Маладзечна. Выдатна выступіў выхаванец нашай ДЮСШ Канстанцін Арапаў. Ен заваяваў вышэйшую ўзнагароду. На другую прыступку п'едэсталу гораду пасля праведзеных пайдынкаў з'явіўся Алег Раманкоў. Трэцім прызёрам спаборніцтва стаў Iгар Стародубцаў.

Усе яны ўключаны кандыдатамі ў састав зборнай каманды рэспублікі.

Нядзяйна выступіў і яшчэ адзін прадстаўнік нашай каманды — Анатолій Лабудзэў. Ен заняў чацвёртасе месца.

Юны аслюні старэйшай уз-

роставай групі спаборніцтваў у Доме фізкультуры г. Гомеля. Яны змагаліся за прызы Усесаюзнага Савета прафсаюзаў. Ва ўсіх пайдынках не меў сабе роўных першакурснік фা-

Д. ЖАРКОУ,
дырэктар падраздзялення
спартклуба ГДУ.

З ГАНАРОВЫМ З ВАННЕМ!

Радасная вестка прыйшла да трэцікурсніка факультета фізічнага выхавання Віталія Хімакова. За высокія спартыўныя дасягненні ў фехтаванні Камітэт па фізічнай культуры і спорту пры Савеце Міністраў СССР прысвоіў яму ганарове званне «Майстар спорту СССР». Гэта пяцінаццаты спартсмен ГДУ, які выканаў запаветны нарматыў пад кіраўніцтвам старшага выкладчыка кафедры фізічнага выхавання трэнера В. В. Лісоўскага.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, ректората, комітета ЛКСМБ і профкомов Гомельскага государственного университета (на беларускім языку), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па спраўах выдавецтваў, паліграфіі і книжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.

Вольны час — тваё багацце

ЖЫВЁМ ВЕСЕЛА!

Пераліваеца прыгожымі разнакаляровымі агнімі на вагоднія ёлкі, весела круцячыя вакол іх лёгкія «сняжынкі» — пушынкі. Шары вобук танцуе з зайчыкамі; Пяцірушка, пазоньнічаючы звязочкамі, веселіць народ. Добры Дзед Мароз раздае вялікага межа падарункі. Снятурачка водзіць калі ёлкі карагод. Вакол пануюць вяселле, смех, гучыць музыка. Усюды можна бачыць захопленых гульнями, конкурсамі, вясёлымі атракцыёнамі дзяцей.

Карыстаючыся магчымасцю, наші калектывы ІВЦ выказаў сардэчную ўдзяліненіе арганізаторам гэтых маленьких цудаў — начальніку ЭВМ Л. У. Дзенісойскай, інжынеру-матэматику А. А. Вішнаву, аператру І. С. Шчадравіцкай, старшаму інжынеру У. М. Клімовичу і інш.

Н. ДРЫНЕУСКАЯ,
член прафбаро ІВЦ.

ПРАЦЫ ВУЧОНЫХ ГДУ

У распубліканскіх выдавецтвах «Вышэйшая школа» і «Універсітэтское» выйшли з друку книги вучоных ГДУ. Яны паступілі ў продаж у нашай кнігарні № 19 (ул. Савецкая, 106).

БОНДАРАУ У. Ф. Узнавленне ў калгасах на малапрадукцыйных землях.

Мн., Універсітэтске, 1985.

Кніга разлічана на здравіністу, навуковых работнікаў, студэнтаў, якія вывучаюць прыкладныя пытанні матэматыкі.

САПЕГІН Л. М. Пойменні лугі падвойніка-ўкосу

БССР, іх рацыянальнае выкарыстанне, паливанне і ахова. — Мн., Універсітэтске, 1985.

Кніга разлічана на спецыялістаў па лугазнаўству і геабаніцы.

Можа быць выкарыстана спецыялістамі сельскай гаспадаркі, выкладчыкамі і студэнтамі.

КІЕНІА А. І. Сакраторная

функция страйфа. Роля

ціроўных гарманаў. — Мн., Універсітэтске, 1984.

Кніга разлічана на фізілагу, біёлагу, гастроэнтералогу і эндакрынолагу.

Наша кнігarnia пранапунае таксама выкладчыкамі і студэнтамі ГДУ наступныя кнігі па эканоміцы і матэматыцы:

«Історыя эканамічных вучынняў» (пад рэд. Ф. В. Бараніка і інш.) — Мн., Вышэйшая

шкola, 1984.

«Эканоміка прадукцыйных ресурсаў». — Мн., Вышэйшая

шkola, 1985.

У кнізе асветлены асновы

дзімаграфічнай палітыкі ў

СССР, пытанні ўладканалівания падрыхтоўкі кадраў і занятасці рабочай сілы.

Пытанні алгебры. I вы-
пуск. Мікведамасны зборнік.

— Мн., Універсітэтске, 1985.

Н. ШАТОН, прадавец магазіна.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Спартыўны клуб і калектыв кафедры фізічнага выхавання выказаў глыбоке слаўчынне выкладчыку гэтай кафедры МАЛІНОУСКАМУ Юрку Васільевічу з выміду напашаўшага яго гора — заўчастнай смерці БРАТА.

